

Ilm-fanni rivojlantirish - ustuvor vazifa

Мустақиллигимизнинг 29 йиллигига

ИЛМ-ФАННИ РИВОЖЛАНТИРИШ — УСТУВОР ВАЗИФА

Кадимдан жаҳон цивилизацияси марказларидан бири бўлган юртимизнинг ilm-фан ва маърифий салоҳиятини юксалтиришга бутун юксак эътибор қаратилмоқда. Давлатимиз раҳбари 2016 йилнинг 30 декабрь куни мамлакатимизнинг етакчи ilm-фан намоёндалари билан бўлиб ўтган учрашувда, жамият олдда турган долзарб масалаларни ilm-фансиз ечиш қийинлиги, мазкур соҳани ва олимларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш давлатимизнинг устувор вазифаларидан эканлигига алоҳида эътибор қаратган эди.

Ордан кеска мuddат ўтиб, Президентимизнинг "Фанлар академияси фаолияти, илмий-тадқиқот ишларини ташкил этиш, бошқариш ва мудирилик қилиш" йаъна такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарори қабул қилинди. Ҳужжат билан илмсодиётнинг инновацион ривожланишида академик фаннинг аҳамиятини янада ошириш, Фанлар академиясининг нуфузини юксалтириш ва фаолиятини такомиллаштириш, илмий-тадқиқот ва инновацион фаолиятни бошқариш ва тартибга солишнинг ягона тизимини шакллантириш, шунингдек, Ўзбекистонга ихтисосий-илмсодий ривожлантиришда ilm-фаннинг ўрнини ошириш мақсадида турли баъзирини ва инновационнинг бир қатор илмий тадқиқот муассасалари Фанлар академияси тасарруфига ўтказилди.

2020 йилнинг "Илм, маърифат ва рақамли илмсодиётни ривожлантириш йили" деб номланганда ҳам ilm-фанга бўлган юксак эътибор намунаси эълоқини илгав қийн эмас. Жўсий йилнинг 31

кимевий бирикмалар хоссалари прогнозида сунъий интелектни қўллаш, яни дорй воситаларини ишлаб чиқишда яни кимевий бирикмалар синтези учун компьютер технологиясини яратиш каби замонавий йўналишларда ҳам тадқиқотлар олиб борилмоқда.

Фанлар академияси тизимиданги 11 та илмий тадқиқот муассасаси ўз фаолиятини қайтадан тиклади. Математика институти, Ядро физикаси институти ва Сейсмология институти фаолиятини тубдан такомиллаштириш ва Миллий археология маркази ташкил этилди. Шу жумладан, тадқиқот ядро реакторининг иш фаолияти тўлиқ тикланди. Тиббиётда қўлланиладиган изотопларни циклотрон ва ядро реакторида ишлаб чиқиш технологияси яратилди ва материалларни гамма нурлар билан радиациявий қайта ишлаш технология тизими йўлга қўйилди, стерилланган тиббиёт ва фармацевтика махсулотлари, ичимлик сувини тозалаш ва зарарсизлантириш қўрилмалари, радиосиноптларни ишлаб чиқишда амалга

“
Кўн сандонда эрингилан маҳаллий хомашё — квалон асосида нанокатализаторлар ва сановта ишлатиладиган керамик ташувчи элементлар тайёрланди. Олмалик тўн-кон металлургия қолбваттида олтинни

рининг 100 жылдик мукамал жамлан-

хисоблашларни баҳарш учун юкори самардорликка эга бўлган компьютерлар орқали кеска мuddатда амалга ошириш мумкин. Яратилган модель қанчалик мураккаб бўлса, илмий тадқиқот ишининг натижаси ҳам шунчалик аниқ бўлади. Ушбу компьютерларда амалга оширилаётган илмий-тадқиқот ишларининг натижасини олдиндан прогнослаш мумкин, кеска қилиб айтганда, бу технологиялар илмий баҳорат қилиш ва бир вақтинги ўзига мураккаб жараёнларни моделлаштириш имконини беради.
 — COVID-19 коронавирусини аниқлаш, даволаш буйича ҳам академия тизимиде қандайдир тадқиқотлар ўтказилганими?
 — 15 март куни Ўзбекистон ҳудудида

ёшларга имтиёзли ипотека кредитлари асосида 40 та, имтиёзли субсидиялар асосида 42 та ва докторантурада тахсил олаётган ёш олимлар оиналарига Белул 25 та хонадон қалитлари топиширди. Хоразм Маъму академиясида 24 хонадонли турар жой биноси қуриб фойдаланишга топиширди.
 Бироқ ёшларни уй-жой билан таъминлаш, муайян ва ҳайратан қўрқалганча қанчалик йўқ. Сунъий интелек ва ilm-фанга йеллаётган ёшларнинг асосий қисмини виплотлардан йеллаётган ёшлар ташкил этмоқда. Академиянинг тадқиқотчилар турар жойи таъмирталаб бўлганлиги, айрим институтларда замонавий ишлаш шароитлари мавжуд эмаслиги ёш олимлар унмил вазинини бир қисминини уй-жой